

СЪВЕТ ЗА ЕЛЕКТРОННИ МЕДИИ

ПРОТОКОЛ

№ 66

от заседание, състояло се на 19.10.2006 г.

ПРИСЪСТВАЛИ: доц. д-р Лилия Райчева, акад. Людмил Стайков, доц. д-р Маргарита Пешева, Мария Стефанова, Милен Вълков, д-р Райна Николова, Райчо Райков.

ОТСЪСТВАЛИ:, проф. Марко Семов (поради заболяване), Стефан Димитров.

Днес, 19.10.2006 г., СЕМ проведе извънредно заседание по предложение на доц. д-р Лилия Райчева, акад. Людмил Стайков, доц. д-р Маргарита Пешева, Мария Стефанова, Милен Вълков, д-р Райна Николова, при следния

ДНЕВЕН РЕД:

1. Обсъждане и приемане на съобщение във връзка с избора на състав на експертните комисии, който ще се проведе на 20.10.2006 г. от 12,00 часа.
2. Обсъждане на предизборен видеоклип на партия „АТАКА”, излъчван по кабелна и сателитна телевизия „СКАТ”.
3. Обсъждане на запитване от коалиция „На мен ми пука” относно излъчване на аудио- и видеоклипове в деня на размисъл, отнасящи се до активиране на изборната активност.
4. Обсъждане на графика на заседанията на експертните комисии, които ще разглеждат документите на кандидатите за осъществяване на радиодейност за гр. Ямбол.

Начало на заседанието 12,30 часа, водено от Райчо Райков, председател на СЕМ, протоколист Михаела Йоргова.

Райчо Райков откри извънредното заседание и след обсъждане на дневния ред, той бе подложен на гласуване.

СЕМ гласува със 7 гласа „за” дневния ред на извънредното заседание.

ПО ТОЧКА „ПЪРВА”:

СЕМ прие следния текст за прессъобщение, което следва да бъде изпратено в КРС, разпространено чрез БТА и качено на сайта на СЕМ:

Утре, петък – 20 октомври 2006 г. от 12,00 часа в заседателната зала на СЕМ (гр. София, бул. „Шипченски проход № 69, етаж V) чрез жребий ще бъдат определени съставите на петте експертни комисии по чл. 116в, ал. 1 от Закона за радиото и телевизията за радиоконкурсите в гр. Ямбол.

Съставите на експертните комисии ще бъдат оперделени на заседание на Съвета за електронни медии и Комисията за регулиране на съобщенията в присъствието на представители на медиите.

Експертните комисии ще се състоят от трима члена на СЕМ и двама члена на КРС.

За повече подробности вж: www.cem.bg, „раздели: „Конкурси” и „Актове на СЕМ” – Правилници.

СЕМ гласува със 7 гласа „за” текста на прессъобщението.

ПО ТОЧКА „ВТОРА“:

Обсъждането на клипа, излъчен по телевизия „СКАТ“, ще се проведе на следващо заседание; съветниците изгледаха клипа и при обсъждането ще изразят своите становища.

ПО ТОЧКА „ТРЕТА“:

По повод запитването от коалиция „На мен ми пука“ съветниците изразиха своите мнения.

Според **Лилия Райчева** дейността, осъществявана от ЦИК, не е в сферата на правомощията на СЕМ в сферата на Закона за радиото и телевизията. СЕМ налага санкции за нарушение на ЗРТ на оператори, а не санкционира сдружения. В този смисъл, становището на СЕМ би следвало да стигне до това, че текстът, който сдружение „На мен ми пука“ не е свързан и не е в обсега на ЗРТ. ЦИК е организацията, създадена да следи дали Законът за избор на президент и вицепрезидент се спазва.

Милен Вълков споделя казаното, като предаде на колегите си последните думи на председателя: „Това не е наш проблем, а е на гражданския сектор.“. Тогава г-н Вълков го е помолил да каже, че СБЖ ще го подкрепи, като гражданска организация.

Мargarита Пешева смята за изключително важно, ако Съветът реши да изпраща отговор, да каже, че СЕМ изобщо няма практика преди излъчване на съответния материал в радио- или в телевизионна програма да се произнася – още от началото на регулаторния орган, а това е и практиката на НСРТ, никога регулаторните органи в България не са се произнасяли дали има нарушение на закона, преди да е осъществено съответното излъчване, защото ще бъдат обвинени в цензура. Това е много важен аргумент – по предизборните казуси се произнася ЦИК; СЕМ има право, ако в предизборния ден се осъществи излъчване, ако СЕМ прецени, че има нарушение на медийния закон, да сезира ЦИК. В дадения случай, преди да е осъществено това излъчване, по никакъв начин СЕМ не трябва да се произнася дали този клип нарушава или не нарушава закона, в противен случай СЕМ ще стане нарушител на медийния закон. От тази гледна точка СЕМ може се произнесе, че само след излъчване, ако Съветът прецени, че има нарушение на ЗРТ, ще сезира ЦИК. Доц. Пешева отново повтори, че СЕМ не бива да се произнася, че няма нарушение преди този клип да е минал през телевизионния екран. Няма предварителни становища от страна на СЕМ и затова приканва съвета да прояви внимание и на финала на кампанията да не допусне груба грешка и СЕМ, като регулаторен орган, да не бъде атакуван. След това изказване Margarита Пешева сподели своето лично мнение – „вътрешно за протокола само, смята, че няма нарушение“. Тя не би гласувала за санкциониране на клипа - няма текст в ЗРТ, по който може да бъде санкциониран. Ако е пуснато „Аз съм българче“ само на турски език, а отдолу да върви превод на български език, тогава СЕМ би могъл да намери основания в принципите на радио- и телевизионната дейност (в чл. 10 от ЗРТ) и операторът да бъде санкциониран. Така пуснат клипа с портретите на г-н Доган, на г-н Станишев и на г-н Първанов (може да се приеме, че за г-н Първанов кадърът е малко „черен PR“) , но не вижда за какво може „да се хване Съветът да санкционира оператора“. Смята, че изказването на председателя в най-тиражирувания вестник – „Труд“ е малко пресилено. Точно за този казус е трудно ТВ „СКАТ“ да бъде санкционирана. Операторът може да бъде санкциониран за враждебна реч след един много обстоен мониторинг по чл. 10 от ЗРТ – за етническо противопоставяне, но смята, че това е много сложен продължителен процес. Специално за клипа тя ще се въздържа и няма да гласува – не вижда основания в ЗРТ.

Мария Стефанова вижда две диаметрални тези – говори за клипа на гражданското сдружение. В изгледаните клипове не намира нищо лошо. Едната теза – както я е формулирала, е, че най-сетне гражданското общество в България се самосезира и доказва, че вече започва да работи. Другата теза обаче, е – СЕМ, като институция, няма практика да се произнесе. Някъде по средата, виждайки, че гражданското общество, от което съветниците са част, най-сетне е решило да направи нещо, дали не е възможно СЕМ предварително да посъветва. От гледната точка на г-жа Стефанова, ако този клип се излъчи в деня на размисъл, това е нарушение - в деня за размисъл е забранена всякаква предизборна агитация. По принцип този клип агитира „да гласуваме” . Затова приканва колегите още да помислят. Тя лично смята, че този клип не бива да се излъчва в деня преди изборите, но отново приканва да се помисли още – не е късно СЕМ да променя, да развива, да обогатява своята практика. Вероятно е дошло времето СЕМ да преразгледа своята практика.

Маргарита Пешева е съгласна, че регулацията е нещо, което се развива. Въпреки всичко смята, че ако в предизборна ситуация, по един такъв казус СЕМ преразгледа своята практика, това ще направи Съветът уязвим. По-скоро, би трябвало СЕМ да дебатира казуса – дали е нарушен или не е нарушен ЗРТ; дали засилването на обществената позиция, свързана със засилването на избирателната активност, нарушава императивни разпоредби на медийния закон. За нарушение на Закона за избор на президент и вицепрезидент – реалната организация, институция, която може да се произнесе, е ЦИК. Не приема тази отговорност да се прехвърля на СЕМ, при положение, че по медийния закон този клип не представлява нарушение. ЦИК единствена може да прецени дали излъчването на този клип нарушава Закона за избор на президент и вицепрезидент. От тази гледна точка не смята, че е целесъобразно СЕМ да се намесва, още повече – предварително; още повече – по Закона за избор на президент и вицепрезидент. Ако СЕМ се произнесе, ще си създаде собствен медиен скандал.

Мария Стефанова повтори своето мнение, че в деня за размисъл този клип не може да се излъчва, но тогава остава една единствена реакция – като граждани да изразят гражданската си позиция.

Милен Вълков изрази мнението си по отношение на клипа за гласуването на гражданското сдружение „На мен ми пука”, че това не е работа на СЕМ, а в настоящия момент – на ЦИК. По отношение на личното му мнение – смята, че в деня за размисъл биха могли да го излъчат, особено – след като са взели мнението на ЦИК. По отношение развитието на практиката на СЕМ, отново смята, че не би било редно СЕМ да взема отношение.

Лилия Райчева отбеляза, че в проведения без протокол разговор между съветниците, е станало дума за институционалността на СЕМ. В този смисъл, изказва голямото си учудване защо Съветът разглежда този текст, при положение, че не е дошъл по официалния ред и не е входен в СЕМ. Второ – личното ѝ мнение по отношение на клиповете е, че не нарушават ЗРТ, в същото време, от професионална гледна точка – аудиовизуалните клипове са слабо направени и с неясно послание. Смята, че СЕМ трябва да преустанови разглеждането на този въпрос поради това, че текстът не е постъпил по официалния ред в СЕМ.

Людмил Стайков смята, че в деня за размисъл не се агитира. Затова е казано, че се отправят послания до този ден и 12 часа се оставят без послания, за да има време човек да сумира всичко, което е слушал седмици наред и да реши за кого да гласува, или пък да не гласува. Негласуването е своеобразна форма на избор. Конкретно – това е от косвена полза за някой от кандидатите.

Райна Николова се присъединява към казаното от част от колегите. Досега СЕМ не е имал практика да се произнася предварително по изяви на гражданския сектор. Присъединява се към мнението на акад. Стайков, че по-скоро биха отблъснали аудиторията да гласува. Смята, че кампанията, която се води е по-дълго подготвяна, отколкото се е състояла. Не смята, че това трябва да е заключителната кампания, както и, че ако тези клипове се излъчат в деня за размисъл, те ще доведат точно до обратния ефект и ще намалят избирателната активност – в деня за размисъл няма да върви другата предизборна кампания на кандидатите, което предполага, че ще върви само това, като предизборен анонс. От друга страна, не си обяснява по какъв начин операторите ще го обозначават, защото в момента тези клипове вървят като реклама. (Припомни за томболата в предишните избори, целяла да стимулира гласуването, както и ефекта от нея). В същото време, СЕМ не следва да се произнася, тъй като СЕМ не е сезиран. ЦИК трябва да реши дали и каква ще бъде нейната реакция.

Райчо Райков изрази съгласие с изказаните тези на колегите си. Липсва съпътстващо писмо, както и няма входящ номер на СЕМ. Не смята, че моментът е подходящ СЕМ да променя практиката си. Не смята, че ЦИК прехвърля отговорности на СЕМ, както и категорично не е съгласен Съветът да се намесва и произнася по какъвто и да било начин. Предлага СЕМ да разгледа като точка в дневния ред на следващото редовно заседание във вторник – 24.10.2006 г., – „Обсъждане на клипа на „АТАКА“”.

Мария Стефанова приканва колегите да приключат на този етап. Призовава документът надлежно да се заведе в деловодството. Вместо да се занимават с клипа на „АТАКА“ – тъй като точката е приета в дневния ред на заседанието, не вижда нищо лошо в прессъобщение след заседанието да бъде съобщено за медиите, че СЕМ е изгледал клипа и е започнал да дискутира. Смята, че проблемът е сериозен и е добре да се поразсъждава на глас; другите медии непрестанно се занимават с това и смята, че е време да се сложи край на тази практика други медийни и немедийни експерти да казват какво е свършил или не е свършил СЕМ и как СЕМ си върши работата. Това е работата на СЕМ – когато възникне такъв казус, да се занимава с него, а кога и как – това е описано в Правилника на СЕМ. Тъй като е свикано извънредно заседание, смята, че Съветът трябва да дискутира по този въпрос. Смята, че този е моментът и е помолила направление „Мониторинг“ да се занимае с въпроса – с излъчения концерт на живо концерт на Vodafone. Това е сериозен проблем – сериозно нарушение на ЗРТ. Не може операторите да си позволяват така драстично да нарушават ЗРТ. Нарушението се изразява в това, че по „Нова телевизия“ логото на Vodafone е стояло през цялото време на екран. Мария Стефанова не е гледала лично концерта, но е сезирана и тя от своя страна сезира направление „Мониторинг“. За сведение на СЕМ, при разговор с Таня Димитрова е разбрала, че експертите от мониторинга са направили запис на този концерт и са наясно с нарушението.

Райчо Райков не е гледал концерта и приема предложението за мониторинг. По отношение на излъчвания клип по телевизия „СКАТ“ предлага в прессъобщение СЕМ да съобщи, че е започнал обсъждане и ще се произнесе на следващо заседание.

Райна Николова леко модифицира това предложение – СЕМ да направи съобщение, че е изгледал клипа, но обсъждане ще проведе на първото си редовно заседание. Предложението прави предвид факта, че на следващия ден предстои теглене на жребий за определяне състава на експертните комисии за оценяване на кандидатите в радиоконкурса. От институционална гледна точка смята, че това е важно събитие, което не ѝ се иска да бъде помрачено, negliжирано с дискусия по отношение на този казус, който СЕМ задължително трябва да обсъжда по-задълбочено.

Лилия Райчева сезира СЕМ относно предаването, излъчено преди концерта на Vodafone, (с водещ на „Сделка или не“), изпълнено със скрита реклама. Предлага експертите от направление „Мониторинг“ да го проследят.

Според **акад. Стайков** всякаква реакция от страна на СЕМ по отношение на клипа, излъчен по „СКАТ“, освен изцяло подкрепяща позицията на „СКАТ“ ще бъде използвана „по най-брутален начин“ и ще има много по-силно въздействие, отколкото самият клип. Не бива да се поражда никакво съмнение, че Съветът „нещо тайно прави и лавира“. Оценява реакцията на Председателя като коректна – не е ангажирал СЕМ, а е говорил от свое име и той до известна степен неутрализира тази изцяло негативна реакция към това, което е казал. Неговите изявления, макар и минаващи границата на въздържаността, отговарят по някакъв начин на общото настроение – на очакванията СЕМ да се обади. В този смисъл, има известно задържане по отношение на тази телевизия, чиято програма е изградена на основата на грешки – от една сбъркана дума се изгражда цяло предаване и емисия. Клипът, за който става въпрос, е вървял по време на цялата кампания, а реакцията едва сега е последвала. Вероятно буди гняв липсата на обществена реакция и от страна на някаква институция.

След това изказване и уточнение на прессъобщението за медиите Председателят закри извънредното заседание.

ЧЛЕНОВЕ НА СЕМ:

Лилия Райчева	Людмил Стайков
Маргарита Пешева	Мария Стефанова
Марко Семов	Милен Вълков
	отсъства	
Райна Николова	Стефан Димитров
Райчо Райков			
Председател на СЕМ			